

Statstilskuddet i §§ 4 og 5 er benyttet Ordet „indtil“: der kan fra Statens Side ydes som Grundtilskud „indtil $\frac{1}{2}$ “ af det stedlige Tilskud; hvis man i Købstæder og købstadmæssigt bebyggede Kommuner har en Læsestue, hvor der er gratis Adgang, hvor der er en Haandbogsamling, og hvor der ydes bibliotekarisk Vejledning, kan der yderligere ydes „indtil $\frac{1}{8}$ “ af det stedlige Tilskud, og hvis Biblioteket udstrækker sin Virksomhed til Oplandet, kan der ydes „indtil $\frac{1}{8}$ “ af det stedlige Tilskud; endvidere kan der ydes „indtil $\frac{1}{2}$ “ af Udgifterne til den bibliotekariske Medhjælp.

Det vil alt sammen sige, at det er et løst Tilskud, der ydes, at Biblioteker ikke ved Regnskabsaarets Begyndelse kan regne bestemt med, at de faar Maksimumstilskuddet. Tilskud fra Statens Side udbetales først, naar Aaret er forbi, og det vil sige et godt Stykke hen i det nye Regnskabsaar, og saa kommer det an paa, hvor mange Penge der er til Raadighed. Grundtilskuddet kan blive Halvdelen af det stedlige Tilskud, men det kan ogsaa blive $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{8}$; hvert især af de mange forskellige særlige Tilskud kan blive paa $\frac{1}{8}$, men de kan ogsaa blive $\frac{1}{16}$ eller $\frac{1}{32}$. Man ved ikke noget bestemt derom, og dette bevirker, at Bibliotekerne kommer til at arbejde paa et meget usikkert Grundlag. Navnlig for de store Biblioteker er Virkningen heraf meget uheldig. Man kan ikke, naar man een Gang har indrettet et stort Bibliotek med stor Medhjælperstab, store Indkøb, med mange Bøger og store Lokaler, pludselig nedsætte Udgifterne med en Fjerdedel eller Trediedel; man maa afholde de Udgifter, der gaar med dertil. En eventuel Indskrænkning af Statens Bidrag kommer altsaa til at gaa ud over Kommunerne, og det bevirker igen, at Kommunerne bliver ængstelige for at oprette Biblioteker, fordi de ikke kan regne bestemt med, at de faar det højeste Tilskud, der er muligt efter Loven.

Jeg haaber derfor, at man i Udvalget maa blive enig om at slette dette Ord „indtil“. Jeg ser, at det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen ryster paa Hovedet. Men jeg haaber ikke, at de Konservative paa Forhaand vil sige, at dette lille Ord „indtil“ skal blive staaende; jeg har den Tro, at ogsaa de Konservative vil være med til at skabe en god Lov paa dette Omraade.

Den Føringelse, der er indført i Lovforslaget, er Bestemmelsen om, at Statens Tilskud ikke kan overstige det sted-

lige Tilskud. Det vil komme til at virke ret generende, navnlig for de mindre Biblioteker. Jeg tror, det er saaledes adskillige Steder, at Statens Tilskud har været større end det stedlige. Det gælder navnlig de Kommuner, hvor Bibliotekerne er smaa. Det er ganske naturligt, at Staten her gaar med til at yde et betydeligt Tilskud, saaledes at der i disse Kommuner kan komme Fart i denne Bevægelse. I de Kommuner, hvor man naar op til Maksimumstilskuddet, 15 000 Kr., vil denne Bestemmelse ikke komme til at spille nogen Rolle, men for de mindre Kommuners Vedkommende vil det kunne faa Betydning, og jeg haaber, at det maa kunne lykkes at skabe Enighed indenfor Udvalget og faa Ministerens Tilslutning til at føre Lovforslaget tilbage til den Affattelse, som Loven har paa dette Omraade.

Den Forbedring, der er indført i Loven, gælder Centralbibliotekerne, nemlig den udtrykkelige Præciseren af, at Centralbibliotekerne ikke behøver at holde sig indenfor Amtsgrænserne. Jeg opfatter Lovforslagets Bestemmelse saaledes, at der paa visse Egne, hvor der maatte vise sig Trang dertil, kan blive Tale om at oprette mere end eet Centralbibliotek i en Amtskommune. Dette er en heldig Foranstaltning; derimod er det mindre heldigt, at der ogsaa i denne Paragraf forekommer den Bemærkning, at der kan ydes „indtil“ Grundtilskuddet, dog ikke udover 8 000 Kr. Det er kun smaa Beløb, der her er Tale om. Ganske vist er der i en efterfølgende Paragraf en Bestemmelse om, at foruden Københavns Biblioteker kan enkelte store Biblioteker faa et Tilskud fastsat paa Finansloven. Det er en Bestemmelse, som ogsaa jeg hilser med Glæde; hvor der er Tale om særlig store Biblioteker, bør der ogsaa fra Statens Side ydes særlige Tilskud. Men den almindelige Regel for Centralbibliotekernes Vedkommende vil være den, at Statens Tilskud ikke overstiger Grundtilskuddet og aldrig de 8 000 Kr. Jeg haaber, det i Udvalget maa lykkes at faa forandret denne Bestemmelse, saaledes at der kan ydes et større Statstilskud til Centralbibliotekerne end hidtil. Det er jo saaledes, at disses Virksomhed for en meget stor Del kommer Landkommuner og Amtskommuner til gode; og de Bidrag, som hidtil er ydet af Landkommunerne og Amtskommunerne har været saa ringe, at jeg maa sige, jeg ikke har den bedste Tro til, at disse Tilskud i den kommende Tid vil stige videre stærkt. Naar man i Land-